

روزنامه

تاریخ	۲۶
دی	۱۳۹۸
پنجشنبه	

نقد و تحلیل خبر

گروه نقد و تحلیل خبر روزنامه طلوع

یادداشت روز

فرمانده کل سپاه:

پروژه جنگ بسته شد

برای ساختن کشور عجله داریم

پروژه جنگ توسط هر کسی که بسته شود، خوب است؛ چه توسط دشمن باشد و یا توسط دوست و خودمان. جنگ هیچ گاه نتیجه مطلوب و پسننده‌ای ندارد حتی برای طرف پیروز. چون درون این پیروزی ظاهری، جان و مال و امکانات دو یا چند ملت پایمال می‌شود. همه کسانی که مردم را دعوت به جنگ و کشتار می‌کنند در وجدان پنهان انسان‌ها که بهترین محکمه جنتیکاران جنگی است، محکوم هستند. اگر تاریخ زمان هابیل و قابیل را تا به امروز مطالعه کنیم، جنگ‌ها به‌اندازه‌ای وحشتناک بوده که میلیون‌ها انسان را به کشتن داده و معلولان و مجروحان بسیاری از خود به‌جای گذاشته است. به آمار ذیل به‌صورت گذرا نگاه کنید تا به عمق فجاج جنگ‌ها پی ببریم:

* جنگ جهانی اول
هزینه: ۳۵۷ میلیارد دلار
تلفات انسانی: ۱۷ میلیون نفر

* جنگ جهانی دوم
هزینه: ۴/۱ تریلیون دلار
تلفات انسانی: ۷۲ میلیون نفر

* جنگ عراق و ایران
هزینه: ۱۰۹ میلیارد دلار

علی مطهری:

التماس نمی‌کنم

اخیراً به بنده اطلاع دادند که با استناد به بند ۲ ماده ۲۸ قانون انتخابات رد صلاحیت شده‌ام. در این رابطه باید تأکید کنم که بنده قطعاً به این حکم اعتراض نخواهم کرد اما مسئله را پیگیری نمی‌کنم و همان‌طور که پیش‌تر هم گفته‌ام، «اعتراض می‌کنم اما التماس نخواهم کرد».

به گزارش ایسنا، علی مطهری در ادامه یادداشت شفاهی خود در اعتراض مشخص نمود: «په‌یاد دیگر فعلاً بنا دارم که منتظر بمانم تا نتیجه اعتراض مشخص شود از آن زمان بر اساس شرایط اقدام کنم. باید توجه داشت که یکی از موارد ذکرشده در قانون انتخابات، التزام عملی کاندیداهای شرکت‌کننده به‌نظام جمهوری اسلامی است، بنابراین اگر کسی با استناد به این موضوع رد صلاحیت شود یا صلاحیتش احراز نشود، بدین معناست که التزام عملی به‌نظام نداشته است؛ به زبان ساده‌تر چنین فردی یا باید اقدامی مستلحه‌اند علیه نظام جمهوری اسلامی انجام داده باشد یا با حضور در تجمعات اعتراضی، دست به تخریب اموال عمومی و دولتی و ایراد آسیب به آنان کرده باشد؛ درواقع این فرد درحالی باید اقدامی را علیه نظام جمهوری اسلامی مرتکب شده باشد که بتوان در «التماس عملی» او به‌نظام تشکیک کرد. آنچه مسلم است التزام عملی به معنای انجام عمل یا اقدام است.

بنابراین اگر فردی انتقادی به‌نظام جمهوری اسلامی داشته باشد یا حتی در موضوعی خاص، نظری خلاف نظر رهبری داشته باشد، این مسئله نمی‌تواند ملاک عمل قرار گرفته و باعث رد صلاحیت آن فرد شود چراکه افراد باید در بیان نظرات خود آزاد باشند. این یکی از سخنان رهبری است که ممکن است فردی نظری مخالف من داشته باشد ولی باید آزادانه نظر خود را مطرح کند. بدین ترتیب اگر فردی نظری مغایر نظر رهبری داشت و انتقاد یا انتقادهایی را به‌نظام جمهوری اسلامی وارد کرد، به معنای عدم التزام عملی او به‌نظام جمهوری اسلامی نباشد، بلکه روی کار باید توجه داشت که اگر فردی قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی را قبول داشت، حق دارد که خود را در معرض انتخاب شهروندان قرار

فرمانده کل پاسداران بایان اینکه ایران قدرت آمریکا را نتواند در برابر خود داشته باشد، گفت: آمریکا با تزلزل در برابر ایران قدرت آمریکا را نتواند در برابر خود داشته باشد. سردار حسین سلامی در کنگره سرداران و دو هزار و ۱۱۱ شهید استان بوشهر خطاب به مردم ایران افزود: با اطمینان قلب و آرامش روزگار را پشت سر بگذارید برای ساختن کشور عجله داریم ما دیگر در هیچ عرصه‌ای نگران نیستیم زیرا از فراز اراده دشمنان عبور کرده و آنها را پشت سر گذاشته‌ایم. وی اضافه کرد: دشمن فرسوده، افسرده، پوسیده، نگران و مضطرب است و آنها آب در لانه‌های خود کردند که امروز سیلابی در جهان اسلام شروع‌شده است و مطمئن هستیم در آینده‌ها نهمندان دور آنها را با خود خواهد برد. سلامی تأکید کرد: مبارزه علیه آمریکا با شهادت سردار سلیمانی جهانی شد و این خطای بزرگ آنها بود و همیشه براه‌ن خطاهای خود شکست می‌خورند. فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت: به‌عنوان سرباز کوچک ملت پای همه ۵۰ میلیون ایرانی که در تشیع پیکر سردار سلیمانی به خیابان‌ها آمدند و در خلق این حماسه حضور داشتند را می‌بوسم زیرا نمی‌توان از این دستاورد، دستاوردی بزرگ‌تر تصور کرد. سلامی ادامه داد: دشمنان فکر می‌کنند ملت ایران با تهدید عقب می‌شینند و با ترساندن ما به هدف‌های خود می‌رسند اما با حمله‌ای که به پایگاه‌های آمریکا شد، هیمنه آنها شکسته شد. وی گفت: این عملیات استثنایی تاریخ که بانام مقدس یا زهرا (س) در قالب انتقام سخت آغاز شد همه محاسبات دشمن را در هم فرو ریخت و به اعتبار ملت ایران در ارتفاع بلند جهان افزود.

فرمانده کل سپاه: پروژه جنگ بسته شد

فرمانده کل پاسداران بایان اینکه ایران قدرت آمریکا را نتواند در برابر خود داشته باشد، گفت: آمریکا با تزلزل در برابر ایران قدرت آمریکا را نتواند در برابر خود داشته باشد. سردار حسین سلامی در کنگره سرداران و دو هزار و ۱۱۱ شهید استان بوشهر خطاب به مردم ایران افزود: با اطمینان قلب و آرامش روزگار را پشت سر بگذارید برای ساختن کشور عجله داریم ما دیگر در هیچ عرصه‌ای نگران نیستیم زیرا از فراز اراده دشمنان عبور کرده و آنها را پشت سر گذاشته‌ایم. وی اضافه کرد: دشمن فرسوده، افسرده، پوسیده، نگران و مضطرب است و آنها آب در لانه‌های خود کردند که امروز سیلابی در جهان اسلام شروع‌شده است و مطمئن هستیم در آینده‌ها نهمندان دور آنها را با خود خواهد برد. سلامی تأکید کرد: مبارزه علیه آمریکا با شهادت سردار سلیمانی جهانی شد و این خطای بزرگ آنها بود و همیشه براه‌ن خطاهای خود شکست می‌خورند. فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت: به‌عنوان سرباز کوچک ملت پای همه ۵۰ میلیون ایرانی که در تشیع پیکر سردار سلیمانی به خیابان‌ها آمدند و در خلق این حماسه حضور داشتند را می‌بوسم زیرا نمی‌توان از این دستاورد، دستاوردی بزرگ‌تر تصور کرد. سلامی ادامه داد: دشمنان فکر می‌کنند ملت ایران با تهدید عقب می‌شینند و با ترساندن ما به هدف‌های خود می‌رسند اما با حمله‌ای که به پایگاه‌های آمریکا شد، هیمنه آنها شکسته شد. وی گفت: این عملیات استثنایی تاریخ که بانام مقدس یا زهرا (س) در قالب انتقام سخت آغاز شد همه محاسبات دشمن را در هم فرو ریخت و به اعتبار ملت ایران در ارتفاع بلند جهان افزود.

زیان ۳۵۰ میلیون دلاری ایران از مهاجرت ایرانی‌ها از فضای آسمانش

عربستان، عراق و افغانستان جایگزین کربدور هوایی کشورمان شدند

تعارف‌های عبور از فضای آسمان کشورها در سطح بین‌المللی طبق سند ۷۱۰۰ ایکائو تعیین و بر اساس این سند تعارف‌های فرودگاهی و خدمات ناوبری برای هر کشوری تعیین و به ایران‌ها اعلام می‌شود. در ایران بر اساس این‌نامه اجرایی ماده ۶۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، فرمولی برای تعارف عبور هواپیماها از آسمان ایران تعریف شده است. نرخ هر پرواز عبوری بر اساس حداکثر وزن هواپیما در زمان تیک آف (برخاستن) یعنی هر تن آن ضرب در نزدیک‌ترین و به‌صرفه‌ترین مسیر برای عبور هواپیماها در منطقه محسوب می‌شود اما در شرایط فعلی بسیاری از ایران‌ها مسیر تردد خود را تغییر داده‌اند و فضای آسمان کشورهایی مانند عراق، افغانستان، پاکستان و عربستان جای کربدور ایران را گرفته‌اند. حال اینکه طبق سند ۷۱۰۰، نرخ عبور هواپیما از آسمان عراق و افغانستان ثابت و به ترتیب ۳۷۵ دلار و ۴۰۰ دلار است؛ یعنی اگر هواپیمایی بخواهد حتی مسیر کوتاهی را از آسمان این کشورها طی کند که این رقم در فضای آسمان ایران ۱۰۰ دلار است باید در آسمان عراق و افغانستان به از ۴۰۰ دلار بپردازد.

متوسط درآمد هر پرواز از آسمان ایران کمتر از ۸۰۰ دلار نیست و روزانه حدود ۹۵۰ الی ۱۰۰۰ پرواز در روزهای عادی از فضای آسمان ایران عبور می‌کند. حداقل درآمد کشورمان از پروازهای عبوری در سال چیزی حدود ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون دلار است که معادل آن با نرخ دلار در بازار آزاد حدود چهار هزار میلیارد دلار است. به گزارش خبرنگار اقتصادی ایلنا، پس از صدور و انتشار بیانیه ستاد کل نیروهای مسلح مبنی بر اصابت موشک بر هواپیماهای اوکراینی بوئینگ ۷۳۷ به دلیل خطای انسانی، شمار زیادی از شرکت‌های هواپیمایی خارجی به‌طور رسمی اعلام کردند که فعالیت خود را از فضای آسمان ایران خارج می‌کنند. هرچند که هزینه‌های جانی و روانی این خطای انسانی قابل ارزش‌گذاری و جبران نیست اما نمی‌توان از هزینه‌های اقتصادی آن‌هم چشم‌پوشی کرد. در شرایطی که درآمدهای حاصل از فروش نفت به حداقل رسیده است و پول فروش حداقلی نفت هم به دلیل تحریم‌های بانکی به کشورمان نمی‌رسد، درآمدهای مانند پروازهای عبوری از فضای آسمان کشورمان هم می‌تواند گره‌ای را از اقتصادمان باز کند به‌طوری‌که بارها مطرح شده

حضرتی در نامه‌ای به جنتی:

قضاوت را به مردم می‌سپارم

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در نامه‌ای خطاب به دبیر شورای نگهبان، بایان این‌که «سبب به رد صلاحیتش اعتراض نخواهد کرد و قضاوت را به مردم می‌سپارم»، گفت که رد صلاحیت‌ها حجت را بر دلسوزان معتقد به‌نظام و انقلاب تمام کرد. به گزارش ایسنا، در نامه الیاس حضرتی خطاب به آیت‌الله جنتی آمده است: در این اوضاع‌و احوال عجیب‌و غریب، از جانب هیئت نظارت زیر نظر حضرت‌تعالی خبر رسید که به اسلام التزام ندارم و صلاحیت‌م برای حضور در انتخابات یازدهم رد شده است. قصد دفاع از خودم یا شکایت از رأی هیئت نظارت ندارم. اعتراضی هم نمی‌کنم، مردم و تاریخ به بهترین وجه قضاوت‌مان خواهند کرد و قول و فعل همه ما نمره خواهند داد. وی در ادامه این نامه بایان این‌که

تلاشی فروگذار نیست. نماینده تهران درعین‌حال مدعی است که این روند «هیچ تناسبی با وضعیت این روزها و گفت‌وگوها و اتحاد و جذب حداکثری ندارد و جز یک‌کاسه کردن مجلس وی بایان این‌که بحث رد صلاحیت‌ها مربوط به امروز و دیروز یا این دوره و آن دوره نیست مدعی شد: به‌نظم رأی اخیر هیئت نظارت حجت را بر فعالان سیاسی و دلسوزان معتقد به‌نظام و انقلاب تمام کرد و به آنها پیام داد که دیگر بیش از این متأسفانه از اصل و شان خود فاصله گرفته و همین قضاوت‌ها و غربالگری‌ها که صیغه جناحی/سیاسی دارد و به‌هیچ‌وجه قابل گسترده آن را نقض نمی‌کند. من کماکان خودم را سرباز نظام وفادار به آرمان‌های انقلاب می‌دانم و برای پیشبرد ایران عزیز از هیچ

توافق پیشنهادی ترامپ به‌جای برجام؟

روپا در تحریم‌های یک‌طرفه است. در ماه‌های اخیر تنش‌ها میان ایران و آمریکا به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافت و مقامات آمریکا علاوه بر تشدید تحریم‌ها علیه ایران، تحریم‌های شدیدی را نیز علیه بخش‌های کلیدی اقتصاد این کشور اعمال کردند. واشنگتن هدف خود از اعمال این تحریم‌ها را تغییر رفتار جمهوری اسلامی اعلام می‌کند. آمریکا به‌وسیله تحریم‌های ثانویه، خریداران نفت ایران را مجبور به توقف خرید نفت از این کشور کرد. به دنبال تشدید مواضع ضد ایرانی دولت آمریکا و در شورای امنیت به رأی گذاشته می‌شود «ادامه لغو تحریم‌های ایران» است. در تاریخ هشت مه ۲۰۱۸، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا خبر خروج واشنگتن از این توافق اعلام کرد که ایران در راستای صیانت از امنیت و منافع ملی مردم ایران و در اعمال حقوق خود مندرج در بندهای ۲۶ و ۳۶ برجام، برخی اقدامات خود در توافق برجام را متوقف می‌کند.

جانسون: این جایگزینی گامی بزرگ به‌پیش خواهد بود. به گزارش اسپوتنیک به نقل از «رویترز»، بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس اعلام کرد که اگر قرار است دست‌برجام‌خلاف شوم، پس بیایید آن را با توافق پیشنهادی ترامپ جایگزین کنیم. این گامی بزرگ به‌پیش خواهد بود. نخست‌وزیر انگلیس در ادامه گفت: «من خواهان درگیری نظامی بین خودمان، ایالات‌متحده و ایران نیستم. بیایید این پیشنهاد را بررسی کنیم». کشورهای اروپایی عضو توافق هسته‌ای با ایران (انگلیس، فرانسه و آلمان) سازوکاری در برجام به نام «سازوکار حل‌وفصل اختلافات» را فعال می‌کنند که می‌تواند به احیای تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران منجر شود. مکانیسم حل‌وفصل اختلافات، یکی از بندهای توافق هسته‌ای برجام است، اما به سبب آنکه فعال‌سازی آن می‌تواند در روندی چندماهه به بازگشت همه تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران منجر شود به «مکانیسم

صفحه	۲
شماره	۲۷۱۰
سال	بیست‌وپنجم

از هر دری کلامی

در نشست اقتصاددانان مطرح شد:

موسمی:

شاهد غیر برنام‌های‌ترین بودجه ۴۰ سال اخیر هستیم

نشست بررسی واکاوی بخش‌هایی از لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و تمرکز بر موضوع اصلاح ساختار بودجه با حضور فرشاد مؤمنی و حسین راغفر در خبرگزاری کار ایران (ایلنا) برگزار شد. به گزارش خبرنگار ایلنا، یکی از موضوعات مهم اقتصاد کشور که محل بحث مسئولان، کارشناسان و حتی مردم عادی شده، بحث بودجه سال آینده است. البته لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به اعتبار شیله تحریمی که به‌نوعی در اوج نشود قرار دارد از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است؛ بنابراین این شرایط تحمیلی باعث مطرح شدن دو موضوع یعنی برنامه محور کردن بودجه و کاهش وابستگی بودجه به نفت شده است. البته به‌نظر می‌رسد لایحه بودجه سال آینده آنگونه که کارشناسان و اقتصاددانان انتظار داشته‌اند تدوین نشده و از همین روی شاهد موجی از انتقادات هستم، این انتقادات از عدم‌تعییر در ساختار هزینه کرد تا پیش‌بینی منابع درآمدی را شامل می‌شود. از همین روی برای واکاوی بخش‌هایی از بودجه نشست با دو استاد اقتصاد: فرشاد مؤمنی و حسین راغفر برگزار کرده‌ایم که در ادامه مشروح آن را می‌خوانید:

آقای دکتر مؤمنی در ابتدا یک تصویری از لایحه بودجه سال آینده ارائه دهید و بفرمایید که آیا ادعاهای مطرح شده مبنی در اصلاح ساختار بودجه و برنامه محور شدن آن تا چه اندازه محقق شده است؟

مؤمنی: من با این ایده کاملاً موافق هستم که شاید بودجه سال ۱۳۹۹ یکی از معدود فرصت‌های باقی‌مانده باشد تا نظام مدیریت اقتصادی کشور به‌طور خاص و نظام تصمیم‌گیری‌های اساسی، با اصلاح رویه‌ها و جهت‌گیری‌هایی که در سه دهه اخیر بارها تجربه شده و فاجعه‌آفرینی‌های آن به‌اندازه‌ای بوده که در گزارش‌های رسمی نیز آمده، به روال عادی بازگردند. متأسفانه در این زمینه دولت محترم به همان سنت معلوف ۳۰ ساله تمسک کرده و با انتخاب عناوین زیبا برای کارهای زشت، درواقع عدم آمادگی مطلق خود برای اصلاح هر نوع جهت‌گیری را به نمایش گذاشته است.

در سند لایحه بودجه سال ۹۹ و در ابامد غیرمترافع شاهد به راه انداختن موج جدیدی از آشفته‌سازی‌ها و تشدید عدم شفافیت‌ها به اسم اصلاح ساختار بودجه هستیم؛ اما آنچه عریان است، اینکه هیچ‌یک از مشکلات ساختاری تاریخ بودجه‌ریزی کشور دست‌نخورده و در همان روالی که بنده اسم آن را پیش روی در باتلاق گذاشتم ادامه دارد، حتی مشکلات ساختاری گسترش و تعمیق نیز یافته است. شاید مهم‌ترین آن بنا بر سنت معلوف در اقتصاد رانتی، اضافه‌گویی‌های غیرمترافع درباره چشم‌انداز درآمدهای انتظاری است که به اعتبار این درآمدهای واهی هزینه‌هایی را نیز در نظر می‌گیرند که خود آن هزینه‌ها برجسته‌ترین نماد استمرار یک مشکل ساختاری و بنیادی یعنی دست نزدن به ترکیب هزینه‌ها و نامربوط نگه‌داشتن هزینه‌ها با عملکردها است.

شاید طنز تلخ سند لایحه این است، درحالی‌که به‌هم‌ریختگی‌های غیرمترافع کرده‌اند، مشاهده می‌شود که می‌خواهند مجلس را از هیز انتفاع بیندازند، درواقع آن را دور بزنند و حتی ابایی نداشتند که قانون اساسی را زیر پا بگذارند و در سطوحی خود سازمان‌دهی و بودجه را نیز دور بزنند. این کار از طریق دست‌نزدن و تشدیدکننده انتظام که در این سند وجود دارد هر نستی که بتوان به این سند داد، بودجه برنامه‌ای را نمی‌تواند نسبت داد. به‌طوری‌که این بودجه شاید غیر برنامه‌ای‌ترین بودجه در تاریخ ۴۰ سال گذشته باشد اما اسم بودجه برنامه‌ای برای این اقدامات اسم بودجه برنامه‌ای گذاشته‌اند؛ بنابراین به اعتبار این کارهای مذمت‌ناپذیر، بنابراین به اعتبار این کارهای متعدد و تشدیدکننده انتظام که در این سند وجود دارد هر نستی که بتوان به این سند داد، بودجه برنامه‌ای را نمی‌تواند نسبت داد. به‌طوری‌که این بودجه شاید غیر برنامه‌ای‌ترین بودجه در تاریخ ۴۰ سال گذشته باشد اما اسم بودجه برنامه‌ای برای این اقدامات اسم بودجه برنامه‌ای گذاشته‌اند که نابودکننده هر نوع گرایش برنامه‌ای، به هم ریختن قالب‌ها، مفاهیم و ردیف‌های بودجه‌ای است. از همین رو نهادهای نظارتی و نمایندگان